

Enonkoski

JOULUKUU 2023

KUNNANJOHTAJAN TERVEISET

Talvinen tervehdys Enonkosken kunnasta!

Olette lämpimästi tervetulleita tutustumaan tähän Enonkosken kunnan julkaisemaan lehteen ja toivon, että lähetätte lehteä myös muille Enonkosken ystäville ympäri Suomea - miksi ei ulkomaille astikin!

Enonkosken kunta on edelleen vireä ja elinvoimainen kunta, vaikka maailma ympärillämme on jatkuvassa muutoksessa. Enonkoski on turvallinen paikka elää ja asua, peruspalvelut ovat täällä toimivia ja yhteisöllisyys on voimavaramme. Olemme täällä kunnassa erityisen kiitollisia siitä, että täällä on aktiivisia yhdistys- ja järjestötoimijoita sekä yrityksiä, jotka järjestävät tapahtumia ja tuova osaltaan iloa omaan arkeemme.

Elinvoimainen kunta tarvitsee asukkaita ja sen vuoksi tuonkin huoleni esille vähenevästä väkimäärästä. Meidän jokaisen on hyvä pohtia, mitkä ovat niitä tekijöitä, jotka pitävät asukkaat kunnassa, mutta samalla kantaa huolta siitä, mitkä ovat merkittävimmät syyt poismuuttoon. Onko jotain, mitä täältä puuttuu tai millä saisimme kuntaan uusia asukkaita?

Maailma ympärillämme on levoton ja moni kokee turvattomuutta omassa elämässään. Enonkosken kunnassa toivon, että voisimme säilyttää täällä kuntalaisille hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalvelut sekä muut kuntalaisten tarvitsemat peruspalvelut.

Talouden haasteet ovat jokaisen tiedossa, mutta sen vastapainona on hyvä muistaa myös niitä arvoja, joita ei voida rahassa mitata - toisista ihmisistä välittämistä, tasa-arvoa, toisten ihmisten kunnioittamista - myös omasta itsestä huolta pitämistä.

Toivon teille kaikille ennen kaikkea turvallisuutta omaan elämäänne ja Suomeen!

Minna Laurio

KUNNANJOHTAJA

Kuva Enonkoskelta 1930-luvulla, jolloin kosken vesi hyödynnettiin uitossa ja sähköenergian tuotannossa.

Enonkosken kirjastossa nähtävissä Enonkoski-seuran kokoama valokuvanäyttely Kyösti ja Heikki Loikkasen lahjoittamista vanhoista valokuvista.

Kotikylä

Tänään katson kotikylää
Auringonväristen lasien lävitse
Ja, kas kummaa!
Tässähän se on.
Maailman paras kylä.
Minun kyläni, joka on nähnyt
Kaiken elämäni valon
Ja varjot,
Kaiken vaikean
Ja onnelliset tuokiot.

Lapsuusajan oraati,
nuoruuden silmut,
miehuusvuosien
kypsyneet tähtikäpäät.

Sen vuoksi minulla on sydämen lupa
kehua omaani.
Täällä kodin lämpö ja turva,
rakkaat naapurit,
ystävät,
he, jotka ovat elämän suola,
sen jokapäiväinen mauste,
kotikylän lahja lapsilleen.

Täällä elämäntehtävän
arki ja juhla.
ruusujen piikit
ja kukatkin silloin tällöin.

Joskus työn määrä
elämän arvojen mittarina.
Toisinaan sisimmän näköalat
kaikista tärkeimmat.

Täällä taivaskin täynnä
Luojan hymyä,
metsät ystäviä salojen perille,
polut merkitty kellojen helinällä,
kotijärven peilissä
rakkaimmat rannat;
Maan kauneuden ylistyslaulu
jokaisessa aamussa.
Jokaisessa päivässä
uuden elämän siemen.

Varsinkin, kun katson
aurinkonväristen
lasien lävitse.
Silmin ja sydämin.

Aili Hakkarainen

NUORISOVALTUUSTO TOIMII TOSISSAAN

Nuorisovaltuuston kokouksessa vasemmalta Ida Tissari, Leevi Natunen, Vera Tissari, Anton Sopanen, Rudolfs Kustavus, Kimmo Jaatila ja Jere Karvinen.

Enonkoskella on toiminut nuorisovaltuusto vuodesta 2020 lähtien ja parin viime vuoden aikana toiminta on ollut aktiivista. Määrärahan turvin enonkoskelaiset nuoret ovat päässeet nuorisovaltuuston järjestämille retkille lähikaupunkeihin ja yhdessä on käyty myös elokuvissa monet kerrat.

Edunvalvontaakin on tehty. Nuorisovaltuusto on antanut lausuntoja kunnassa vireillä olevista asioista, jotka erityisesti nuorisoa koskevat. Tällainen oli esimerkiksi frisbeegolf-radan muuttamista koskeva hanke, jota nuorisovaltuusto vastusti ja toi kantansa selkeästi esiin.

- Retket ovat olleet tykättyjä ja bussi on ollut täynnä, kun mukaan on lähtenyt monen ikäisiä nuoria ja lapsiakin, Ida Tissari kertoo. Hän on toiminut nuorisovaltuuston puheenjohtajana kevästä 2023 lähtien.

Puheenjohtaja on tyytyväinen, kun retkille lähtee sellaisiakin nuoria, jotka eivät paljoa harrasta tai osallistu nuorille suunnattuun toimintaan.

Enonkosken nuorisovaltuustossa on kymmenen jäsentä, mikä

osoittaa, että toimintaa kohtaan on kiinnostusta. Joillakin paikkakunnilla nuorisovaltuustoa ei ole saatu lainkaan muodostettua, koska ei ole saatu riittävästi nuoria mukaan toimintaan.

Nuorisovaltuuston syksyyn kuuluu aina toimintasuunnitelman laadinta seuraavalle vuodelle. Vuoden 2024 toimintasuunnitelma myötäilee uutta nuorisolakia ja pyrkimyksenä on lisätä nuorisovaltuuston vaikutusvaltaa.

- Haluamme edustajan lautakuntiin, kunnanhallitukseen ja valtuustoon, Ida Tissari sanoo. Hän pohtii, että tässä tilanteessa nuorisovaltuusto on ehkä valittava uudelleen vaaleilla, jos toimielimiin saadaan edustajat.

Ida Tissarin mielestä Enonkoskella nuorisoa kuunnellaan ja kohdellaan hyvin, joten suuria epäkohtia ei ole korjattavaksi. Viihtyvyyteen on panostettu paljon, esimerkiksi nuorisotila Norski on pari vuotta sitten tehdyn pintaremontin jälkeen toimiva ja viihtyisä. Toisaalta frisbeegolf-rataa koskevassa päätöksenteossa nuorten lausunnonle ei loppujen lopuksi annettu painoa, vaan päätös pohjautui muihin seikkoihin.

- Mutta lopputulos on tärkein, puheenjohtaja sanoo.

Enonkosken Vuoden nuori Ida Tissari vaikuttaa monella tasolla. Lukion toista luokkaa käyvälle opiskelijalle koulu on kuitenkin etusijalla.

VUODEN NUORI VAIKUTTA A KUNNASSA JA MAAKUNNASSA

Ida Tissari valittiin Enonkosken vuoden nuoreksi 2023. Syksyllä hän osallistui Jyväskylässä järjestettyyn Nuorten kyvyt ja äänet esiin –tapahtumaan. Nuorten verkostoitumistapahtumasta lähetettiin viestiä päättäjille ajankohtaisista asioista.

Muualta maasta tulevien nuorten kanssa tutustuminen ja keskustelu on ollut hyvin avartavaa.

- Olen huomannut, että meillä on todella hyvin asiat.

Joillakin paikkakunnilla nuoria ei kuunnella ollenkaan.

Ida Tissari vaikuttaa myös maakunnan tasolla Etelä-Savon hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa. Hyvinvointialueen hallinnossa hän on viemässä nuorten näkökulmaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan työskentelyyn nuorisovaltuuston edustajana.

Toiminta ja vaikuttaminen maakunnan tasolla on Ida Tissarille yhtäläillä mieluista kuin kotikunnassa. Etelä-Savon nuorisovaltuustolla on isoja asioita käsittelyssään ja niistä on tuotava tietoa nuorten keskuuteen. Se kuuluu nuorisovaltuutetun tehtäviin.

- Meillä on tosi mukava yhteisö Eloisan nuorisovaltuustossa ja sen mukana työskentely on ollut antoisaa, hän sanoo.

Ida Tissari käy Savonlinnan lyseon lukion toista vuosikurssia. Lukiolaisella on paljon tekemistä koulussa ja vapaa-ajalla, mutta asioiden tärkeysjärjestys on selvä. Koulu on etusijalla ja vaikuttaminen on harrastus muiden joukossa. Vapaa-aikaansa vuoden nuori käyttää myös lukemiseen ja liikuntaan, esimerkiksi retkeilyyn sekä kuntonyrkkeilyyn ja kehonhuolto-harjoituksiin.

Lukion jälkeen suunnitelmissa on hakeminen yliopisto-opintoihin, mutta oma ala on vielä tarkentumatta.

Mielenkiintoisia vaihtoehtoja on useammallakin alalla.

- Ja vaikuttajana haluan toimia myös tulevaisuudessa.

Ida Tissari

Enonkosken Vuoden nuori 2023

s. 2006

Savonlinnan lyseon lukiolainen. Enonkosken nuorisovaltuuston puheenjohtaja ja Etelä-Savon nuorisovaltuuston sihteeri sekä hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan nuorisovaltuuston edustaja.

Harrastukset: Luottamustehtävät, lukeminen, retkeily sekä kunnan erilaiset ryhmäliikuntatunnit.

“AINA KANNATTA LÄHTEÄ LENKILLE”- KAISA MÄKÄRÄINEN TOI HYVINVOINTIA SYKSYYN

Lokakuussa 2023 Enonkoski sai vieraakseen ampumahiihto-legendaa Kaisa Mäkäräisen, joka luennoi liikuntatalolla liikunnasta ja hyvinvoinnista. Entisen huippu-urheilijan oma vointi on nyt parempi kuin urheilun aktiivivuosina.

- Huippu-urheilijan kroppa on niin tiukilla, että sairastumisherkkyys on alhainen ja myös rasitusvammoja syntyy, Mäkäräinen sanoi.

Huippu-urheilun taakseen jättänyt joensuulainen elää edelleen hiihtämisestä; nyt asiantuntijana, luennoitsijana sekä tavallisten kuntoilijoiden valmentajana. Toki hän myöntää, että huippu-urheilun jättämä aukko elämässä on iso, koska palo urheiluun on ollut niin vahva. Tottumisprosessi tavalliseen elämään on pitkä ja se jatkuu edelleen.

Viidentoista vuoden huippu-urheiluvuosista on kertynyt ammennettavaa ja siitä saivat enonkoskelaiset osansa. Mäkäräinen kannusti aktiivisuuteen oman hyvinvoinnin edistämiseksi. Ihmisen ei tarvitse olla ajopuu, vaan monet asiat ovat itsestä kiinni.

- Aina ei tarvitse tuntua siltä, että tänään on hyvä päivä, mutta täytyy vain toimia niin kuin tänään olisi hyvä päivä.

Kaisa Mäkäräinen on kotoisin alle 2000 asukkaan Ristijärveltä, joten hän tuntee pienten paikkakuntien olosuhteet ja tuntee sympatiaa pieniä syrjäisiä paikkakuntia kohtaan. Hän muistutti, että harrastusmahdollisuuksiakin voi yrittää itse järjestää, jos niitä ei ole valmiina.

Ampumahiihtolegenda Kaisa Mäkäräinen vieraili Enonkoskella hyvinvointitapahtumassa. Huippu-urheilijan osaamista voi soveltaa jokaisen päivittäisiin rutiineihin ja samalla edistää omaa terveyttä ja hyvinvointia.

Huippu-urheilijasta aktiiviseksi liikunnan harrastajaksi siirtynyt entinen ampumahiihtäjä haluaa itse pysyä hyvässä fyysisessä kunnossa, sillä se tuo hänelle hyvinvointia ja antaa mahdollisuuksia. Hyväkuntoisena hän voi retkeillä luonnossa tai vaikka osallistua maraton-kilpailuihin, kuten on tehnytkin niin Kainuun vaaroilla kuin aavikoillakin.

Tavoitteita kannattaa olla ja niihin voi suunnata välietappien kautta. Jos on vaikkapa tarve laihtuttaa 10 kiloa, pitää ensin laihtua viisi kiloa. Sen jälkeen lopullinen tavoite onkin jo paljon lähempänä.

Mäkäräinen muistutti myös levon merkityksestä. Kunnan kehittyminen edellyttää riittävää palautumista ja levon tarve lisääntyy iän karttuessa. Harjoittelemisessa perustyö on kaiken a ja o. Kannattaa pysyä hyvänä niissä asioissa, joissa on luontaisestikin hyvä. Samalla heikkouksia kannattaa vahvistaa.

- Tee selkeä aikataulu, jolloin katsot tuloksia.

Aerobinen liikunta vaatii aikaa ja tekemistä, mutta sen vaikutukset säilyvät pitkään. Voimaharjoittelu on toinen tärkeä osa-alue, jota ei kannata laistaa, koska sen vaikutukset romuttuvat nopeasti.

Elämään ja kilpailuun kuuluu epäonnistumiset, joita ei pidä pelätä. Ilman epäonnistumisia ei ole voittojakaan, mutta jos huipulle pääsee, niin siellä pysyminen on vaikeampaa kuin tavoitteen saavuttaminen. Kaisa Mäkäräistä auttoi urheilussa intohimo lajia kohtaan ja samanlaista asennetta voi soveltaa myös kuntoliikuntaan.

- Lenkille ei ole pakko lähteä, mutta kannattaa lähteä, koska sen jälkeen on niin hyvä olo.

Kaisa Mäkäräisen terveysvinkit otettiin Enonkoskella mielenkiinnolla vastaan. Liikuntasali täyttyi kaiken ikäisistä kuntalaisista.

RAITA ÖSTRING VOITTI KÄVELYKILOMETRIKISAN - TAHTIA KIRITTÄÄ NELIJALKAINEN YSTÄVÄ

Raita Östring kävelee mielellään ja harrastusta kirittää nelijalkainen ystävä, jonka kanssa on mukavaa kuntoilla ja joka kannustaa lähtemään ulos ja lenkille vuoden jokaisena päivänä. Raita voitti Enonkosken kävelykilometrikisan tuloksella 1295. Niukasti kakkoseksi jäi Helena Auvinen tuloksella 1292,12 ja kolmosijalle sijoittui Sisko Huoman tuloksella 676.

LIIKE ON LÄÄKE, EIKÄ IKÄ OLE ESTE

-Muista hengitys joka kerta. Rauhallinen tahti riittää. Kolme, kaks, yks ja vaihto... Enonkosken liikunnanohjaaja Vili Muhonen ohjaa senioriliikuntaryhmää kuntosalilla. Kymmenkunta eläkeläistä hikoilee tiistain kuntosalicircuit-ryhmässä, jonka myötä ylläpidetään ja kehitetään lihaskuntoa ohjatusti ja monipuolisesti.

- Enonkosken seniorit ovat aktiivisia liikkujia, liikunnanohjaaja kiittelee. Ohjatut liikuntaryhmät ovat suosittuja. Syksyn ennätys tehtiin Kunnossa kaiken ikää -jumpassa, johon on osallistunut parhaimmillaan 25 henkilöä.

Kuntosalicircuit-ryhmän ja Kunnossa kaiken ikää -jumpan lisäksi senioreille on ollut tarjolla muun muassa tuoli- ja vesijumppaa sekä ryhmät omaishoitajille sekä sydänsairaiden vertaisohjaajille. Näiden lisäksi hyvinvointialue Eloisa on järjestänyt Enonkoskella ohjattua liikuntaa erityisryhmille. Erilaisia senioreille suunnattuja liikuntaryhmiä kokoontuu viikon jokaisena arkipäivänä.

Sauli Kauhanen 72, on löytänyt oman liikuntamuotonsa tiistain kuntosalicircuit-ryhmästä, jossa hän on käynyt jo neljän vuoden ajan.

- Kuntosalicircuit sopii minulle, koska harjoittelu on ohjattua. En tunne hallitsevani kuntosaliharjoittelua omatoimisesti, Kauhanen sanoo. Muissa liikuntaryhmissä hän ei tällä hetkellä käy, mutta on osallistunut aiemmin Tanhuvaarassa järjestettyyn liikuntaryhmään, josta sai erittäin hyödyllistä henkilökohtaista ohjausta. - Fysioterapeutin venyttelyohjeilla sain jalkapohjassa esiintyneen kivun taltutettua, Kauhanen kertoo. Hän on tyytyväinen kotikunnassaan järjestettyihin liikuntamahdollisuuksiin. Tarjontaa on ollut riittävä ja monipuolista.

Enonkoski liikuttaa aktiivisesti kaiken ikäisiä kuntalaisia. Sauli Kauhanen (yläkuva) on löytänyt oman liikuntamuotonsa tiistain ohjatusta kuntosalicircuit-ryhmästä. Samassa ryhmässä liikkuu viikoittain kymmenkunta muitakin kuntalaista.

OTTO HÄKKINEN ALOITTI KUNNANINSINÖÖRINÄ

Enonkosken tekninen toimi siirtyi uuteen aikaan Otto Häkkisen aloitettua kunnaninsinöörin virassa. 32-vuotias rakennusmestari (AMK) on monelle paikkakuntalaiselle ennestään tuttu, sillä Ahvensalmelta lähtöisin oleva mies asuu perheineen Enonkoskella. Hän on käynyt myös peruskoulun yläluokat Enonkosken koulussa.

Häkkinen on toiminut aiemmin yksityisellä sektorilla. Työkokemusta on kerätty ympäri Suomea, Helsingin ja Pohjois-Pohjanmaan väliltä muun muassa tuulivoiman ja rautakauppojen rakentamisella. Viimeisin työnantaja ennen Enonkosken kuntaa oli Sitowice Oy, jossa tehtäväalueina olivat rakennuttaminen ja valvonta Savonlinnan toimipisteellä. Kokemusta kertyi myös teknisen isännöitsijän tehtävistä Andritzin toimipisteillä.

Kuntasektori ja sen päätöksentekojärjestelmä ovat uusia asioita, joihin perehtyminen alkoi heti ensimmäisestä työpäivästä marraskuun alussa.

Kunnaninsinöörin vastuualueeseen kuuluu tekninen toimi kokonaisuudessaan. Keskeisimpiä osa-alueita viranhaltijan tehtävissä ovat rakennusvalvonta ja ympäristötoimi.

Enonkosken kunnalla ei ole vireillä merkittäviä uudisrakennushankkeita, mutta vuoden 2024 budjetissa varattiin rahaa muun muassa alakoulun ikkunaremonttiin sekä muihin kustannuksiin, joita kiinteistöjen ylläpito edellyttää.

Lähivuosina kunnaninsinöörille haastetta ja työtä tuottaa rakennuslaki, joka uudistuu vuoden 2025 vaihteessa. Sen myötä myös kunnan rakennusjärjestys on laadittava uutta lakia vastaavaksi.

Vapaa-aikaansa Otto Häkkinen viettää pitkälti perheen parissa. Kunnaninsinöörin perhe koostuu avovaimo Jennistä ja pian kaksi vuotta täyttävästä Onni-pojasta.

Tuoreen kunnaninsinöörin harrastuksia ovat liikunta, jossa tärkeimpänä osa-alueena on kuntosaliharjoittelu. Myös metsätyöt, veneily ja muu ulkoilu vetävät puoleensa.

Kunnaninsinöörin työajasta suuri osa kuluu toimistolla, josta hän on hyvin tavoitettavissa kunnantoinimiston aukioloaikoina. Yhteyttä voi ottaa myös puhelimitse numerosta 044 345 3024.

Kimmo Jaatila on johtanut koulua ja kunnan sivistystoimea elokuun alusta alkaen.

Enonkosken koulun lukuvuosi 2023-2024 alkoi uuden rehtorin johdolla. Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila työskenteli aiemmin 17 vuotta Savonlinnassa Talvisalon koululla uskonnon lehtorina ja apulaisrehtorina ja sitä ennen vuoden mikkelilässä koulussa. Teologian maisterin ja yhteiskuntatieteiden kandidaatin koulutuksen hankkineella viranhaltijalla on näin ollen laaja työkokemus opetusalaalta.

Työt Enonkoskella lähtivät sujuvasti käyntiin heti elokuun alussa, jolloin Jaatila pääsi tutustumaan opettajakuntaan yhteisessä veso-päivässä. Jatkuva oppimista harrastava rehtori sovelsi veso-päivän ohjelmaan vahvuuspedagogiikkaa, jota hän itse parhaillaan opiskelee.

Enonkoskella rehtori-sivistystoimenjohtajan työnkuva on laaja, mutta siitä selviää tervejärjällä priorisoinnilla. Työ ei tekemällä lopu, joten paukut on keskitettävä olennaiseen.

Koulutyön sujumisessa olennaista on työyhteisö, joka Enonkoskella on osaava ja motivoitunut. Myös yhteistyö huoltajien suuntaan toimii mutkattomasti, Jaatila sanoo.

Enonkosken koululla ei tuskailla liian isojen ryhmien kanssa. Koulun oppilasmäärä on 159.

- Isoin ikäluokka on seitsemäsluokkalaiset, yhteensä 26 oppilasta, ja heidät on jaettu kahteen ryhmään.

Koulun erityispiirteenä on tiivis yhteistyö ja vuorovaikutus kunnan muiden toimijoiden, esimerkiksi järjestöjen kanssa.

Yhteistyön kautta koululaiset saavat elämyksiä ja varainkeruumahdollisuuksia. Vuosittain kuudesluokkalaiset ovat saaneet kalastuspäivän Kaivoksen Kalamiesten ansiosta ja tapahtumissa koululaiset ovat voineet kerätä luokkaretkirahoja esimerkiksi kahvio-toiminnalla.

- Talkoohenki on vielä voimissaan, Jaatila sanoo.

Kevätlukukausi 2024 kuluu koululla totutuissa merkeissä, mutta uuttakin on luvassa. Kuluvan lukuvuoden aikana oppilasarviointia monipuolistetaan.

- Muutoksena entiseen kuutosluokkalaiset saavat syyslukukauden päätteeksi todistuksen ja käyttöön otetaan sähköinen Qridi-työkalu, jonka avulla oppilaat saavat entistä tiiviimmin palautetta ja huoltajat voivat seurata oppimisen kehitystä.

Koulu osallistuu myös maakunnalliseen hankkeeseen, jonka avulla vahvistetaan oppilaiden koulun kiinnostumista ja ehkäistään poissaoloja.

Koulun kerhotoiminta jatkuu vilkkaana. Suosittuja ovat olleet erityisesti alakoululaisten tiedekerho ja liikuntakerho.

Savonlinnan kaupungin lakkauttaessa Juvolan koulun, jatkossa savonlinnalaisia oppilaita tulee Enonkoskelle myös alaluokille.

- Syksyllä 2024 Ahvensalmen ja Oravin suunnalta tulee yhteensä reilut kymmenen oppilasta, rehtori kertoo. Uudet oppilaat toivotetaan tervetulleiksi, kuten aina.

ONHAN NORSKI TÄNÄÄN AUKI?

- Anni, mitä ruokaa tänään laitetaan? Onhan Norski tänään auki?

Nuorisotila Norskin syksy on ollut vilkas ja pullan tuoksuinenkin. Leipominen ja ruuanlaitto kuuluvat Norskin viikottaiseen ohjelmaan pelien ja muun ajanvietteen ohella. Nuorten seurana kolmena iltana viikossa toimii nuorisotilan valvoja Anni Jouslahti.

Anni tuntee kattavasti Enonkosken lapset ja nuoret, sillä hänen työajastaan yli puolet kuluu koulunkäynninohjaajan tehtävissä esikoululaisten parissa. Norskin ohjaajan ja valvojan tehtäviin on suunnattu 40 prosenttia Annin työajasta. Nuorisotila on avoinna kolmena iltana viikossa ja aukioloaikoina myös Anni on aina paikalla. Norski palvelee kaikkia 13-21 -vuotiaita.

Anni kertoo, että Norskin kävijät ovat hyvin itseohjautuvia, eivätkä nuoret juurikaan valvojan ohjausta kaipaa.

- Minun tehtäväni on mahdollistaa erilaiset tekemiset, vaikkapa ruuanlaitto ja sitä varten hankin tarvikkeita kaupasta, hän kertoo.

Annin työssä parasta ovat lapset ja nuoret. Nuorisotilan valvoja on luottohenkilö, jolle nuoret kertovat kuulumisistaan, iloistaan ja huolen aiheistaan.

Anni Jouslahti asuu Ihmaniemellä ja myös nuorisotilan käyttäjät tulevat usein sivukyliltä, jolloin vanhemmat kuljettavat jälkikasvuaan Norskille. 15-vuotta täyttäneet pääsevät paikalle jo mopollakin. Nuorisotilan pihalla on usein monipuolinen arsenaali kulkupelejä aina polkupyöristä mönkäreihin.

Anni Jouslahti on kotoisin Kemistä ja on päätenyt Kuopion kautta Enonkoskelle.

- Haaveilin nuorena, että saisin olla joskus maatalon emäntä ja se on toteutunut. Kannattaa siis harkita, että mistä haaveilee, Anni hymyilee.

Enonkoskelaiset nuoret ovat haaveilleet Rooman matkasta ja nyt sinne ollaan menossa pienellä porukalla Erasmus-ohjelman Eye opener -koulutukseen, jossa muun muassa opitaan hakemaan rahoitusta mahdollista nuorisovaihtoa varten.

- Yritetään saada yhteistyökumppaneita, että vaihto olisi mahdollista vuonna 2024.

Nuorisotila Norski avoinna ti ja ke klo 16.30-20.30 To 16.30-20

PULLANTUOKSUA, PELIÄ JA YHDESSÄOLOA - NUORISOTILA NORSKILLA

Norski on mukava paikka pelailla yhdessä. Vasemmalta Mikko Leikas, Kaapo Helander, Aleksi Ihalainen ja Eeti Helander.

Nuorisotila Norskilla vietettiin vilkas syksy. Kesätaun jälkeen ovien avauduttua syyskuussa ensimmäisillä viikoilla kävijöitä oli jopa parikymmentä illassa.

Kolmena iltana viikossa nuorten seurana Norskilla on nuoriso-ohjaaja Anni Jouslahti.

Norskin kohderyhmänä ovat 13-21 -vuotiaat ja kävijät painottuvat alle 18-vuotiaisiin.

Nuorisotilassa pelataan biljardia, pleikkaria, jutellaan, tehdään ruokaa, leivotaan ja vietetään yhdessä aikaa muuten vain.

Ajakohtaisuuttakin on ohjelmassa, esimerkiksi lokakuun korvapuustipäivänä Norskilla tuoksui pulla, kun paikalla paistettiin korvapuusteja.

Vatsan täytteeksi ja iltojen iloksi on tehty myös makkaraperunoita, tortilloja, pizaa, kanaa ja riisiä sekä muuta hyvää.

-Nuoret tekevät itse ruuan, minä vain mahdollistan, Anni Jouslahti kertoo.

Leivonta ja ruuanlaitto kuuluu Norskin viikottaiseen ohjelmaan. Pulla tuoksui muun muassa korvapuustipäivänä lokakuussa.

Juho Noponen suorittaa puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoa Enonkosken kunnassa. Monet työtehtävät olivat ennestään tuttuja kesätyöpestien tiimoilta, mutta uutta opittavaakin on paljon, esimerkiksi talotekniikkaan liittyen.

TYÖN OHESSA AMMATTIIN - ENONKOSKEN KUNNASSA

Ikää vasta 18 vuotta ja työkokemusta jo kosolti. Enonkosken kunnan nuorimpiin työntekijöihin kuuluva Juho Noponen saavutti täysi-ikäisyyden marraskuun puolivälissä ja samalla alkoivat ammattiopinnot kotikunnan palveluksessa. Tuolloin hän aloitti teknisessä toimessa oppisopimusopiskelijana tavoitteenaan puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto. Suunnitelman mukaan tutkintopaperit ovat hallussa syksyllä 2025.

Ajatus kiinteistöalan ammatista syntyi yhdeksännellä luokalla. Mietinnässä vaihtoehtona oli myös metsäalan opinnot, mutta työllistymisen kannalta kiinteistöala tuntui paremmalta vaihtoehdolta.

- Kysyin sitten oppisopimuspaikkaa kunnasta ja pääsin. Koulutus on vastannut odotuksia, kun jo pitkälti tiesin, millaista täällä on.

Oppisopimuksen alkaessa opiskelijan ei tarvinnut ihmetellä mitä tehdä, sillä erilaiset kiinteistö- ja ympäristönhoidon tehtävät olivat jo tuttuja kahden kesätyöpestin ajoilta. Viime talven hän työskenteli ammattiopintoihin liittyvällä koulutusoppimuksella Enonkosken kunnassa. Oppisopimuksen käynnistyessä tuttuja olivat jo työkaverit sekä monet puistopuolen tehtävät, kuten nurmen leikkaaminen, raivaus- ja lumityöt. Erikoisempana työtehtävänä Enonkosken kunnan teknisen toimen työntekijöillä on kesän

hiekanveistotapahtumaan liittyvät valmistelut. Näissä Juhokin on ollut mukana. Edessä on kuitenkin vielä paljon opittavaa. Täysin uutta on esimerkiksi kiinteistöjen ilmanvaihdon ja vesilaitoksen tekniikkaan liittyvät työt, joihin on kahden vuoden aikana perehdyttävä.

Oppisopimusoppilaan ajasta osa kuluu koulun penkillä, mutta käytäntöä on suuri osa. Juho viihtyy ulkotöissä ja vapaa-ajan harrastuksetkin liittyvät ulkoiluun kaikkina vuodenaikoina.

- Harrastan frisbeegolfia ja laskettelua.

Kuluvan syksyn ohjelmaan kuuluivat ammattiopintojen aloittamisen lisäksi kutsunnat lokakuussa. Näillä näkymin tulevaisuuden kuviot ovat tiedossa useaksi vuodeksi eteenpäin. Varusmiespalvelus Vekaranjärvellä alkaa pian oppisopimuksen päätyttyä.

- Ensin haluan kuitenkin saada ammattitutkinnon valmiiksi.

Syyskuussa oppisopimusopiskelija raivasi pururataa ja latupohjia talven varalle.

HARRASTUSPAIKAT LÖYTYVÄT LÄHELTÄ

Eräilyä, urheilua ja musisointia. Enonkoskelaisen eläkeläisen, Aki Räsänen päivissä riittää sisältöä. Entinen metsätoimihenkilö tunnetaan innokkaana kalamiehenä, joka myös metsästää, harrastaa palloilulajeja, hiihtoa ja musiikkia.

- Jos jostain pitäisi luopua, niin kalastuksesta viimeisenä, koska se on niin monipuolista ja vaihtelevaa, kertoo vapavälineistöllä harrastava urheilukalastaja.

Maaliskuussa 2024 Räsänen edustaa Suomea maajoukkueen jäsenenä Norjassa pidettävissä Pohjoismaiden mestaruuspiikkikisoissa. Aila-vaimo on vastaavissa kisoissa menestynyt jo aiempina vuosina. Isän perintönä Räsänen on saanut kipinän hirvenmetsästyksen, jonka tärkeä osa-alue on koirat. Tälläkin hetkellä kotona on kaksi metsästyskoiraa, joiden kanssa liikutaan metsässä säännöllisesti.

Harrastuksissaan kakkossijalle Räsänen asettaa musiikin. Johdettavana on kaksi lauluryhmää, jotka saavat säestyksenkin johtajaltaan. Räsänen kitara on vuosien kuluessa soinnut monenlaisten kokoonpanojen taustalla ja hän toimii myös musiikkiyhdistyksen hallituksessa. Musiikkiyhdistyksen toiminta on keskittynyt viime vuosina yhteislaulutilaisuuksien ja konserttien järjestelyihin. Aiemmin yhdistys ylläpiti muskaria, jossa moni lapsi sai sysäyksen musiikin harrastamiseen.

Sitten on se urheilu. Aki Räsäselä tennistä on niin tärkeä laji, että kenttä löytyy kotipihaltakin. Talvi ei keskeytä tenniksen pelaamista, sillä Räsäselä on liikuntatalolta varattuna oma vuoro, jossa kavereiden kanssa pelataan viikoittain.

Menneinä vuosina tärkeitä lajeja ovat olleet myös lentopallo ja salibandy. Kaikkiin lajeihin on löytynyt puitteet kotikylältä.

- Hienoa, että liikuntatalon vuoroilta ei peritä maksua. Kuntosalilla Aki Räsänen toimii vertausveturina, eli hän on paikalla ohjaamassa maanantai-aamuisin kokoontuvaa senioreiden vuoroa.

Hyvän kokoinen hauki iski Aki Räsäsen koukkuun lähilammelta joulukuun ensimmäisenä päivänä.

Aktiiviharrasta tervehtii ilolla talven lumia, sillä se monipuolistaa liikunnan mahdollisuuksia, kun pääsee laduille hiihtelemään. Seniori-ikäiselle sopivia maastoja löytyy vaikkapa Simanalan suunnalta.

- Toivottavasti muutkin jaksaisivat pitää kunnostaan huolta, hän toivoo.

POTKUA PÄIVIIN OSSIN TANSSI- KURSSILTA

Kiireisiä työikäisiä on vaikeaa saada mukaan ohjattuun ryhmäliikuntaan, mutta yksi laji on poikkeus. Alakoulun juhlasalissa torstaisin kokoontunut paritanssikurssi on ollut menestys ja ryhmä on vetänyt erityisesti työikäisiä kuntalaisia mukaan musikaaliseen liikuntaan.

Syksyn aikana yhteensä 27 osallistujaa on ollut mukana harjoittelemassa lavatanssin alkeita.

Ohjauksesta vastaa kerimäkeläinen tanssinohjaaja Ossi Nyrhinen, jonka ohjausparina harjoituksissa toimi Laura Hattunen.

Kurssilla opeteltiin muun muassa vaihtoaskelta ja hidasta valssia.

- Vaihtoaskeleita voi soveltaa kaikkeen neljällä jaolliseen musiikkiin, esimerkiksi foksiin ja tangoon, Nyrhinen sanoo. Vie oman aikansa ennen kuin askeleet ovat "selkärangassa", mutta jokainen askel vie eteenpäin ja kehittää tanssijaa. Tanssimaan oppii vain tanssimalla, Nyrhinen kannustaa.

Enonkoskelaisten tanssinharrastajien repertuaariin kuuluu nyt jo hieman salsaa ja muita lajeja. Kahden tunnin mittaiset tanssiharjoitukset antavat potkua arkeen ja auttavat eteenpäin talven tansseissa ja kesän lavoilla.

Tanssiharjoituksia jatketaan kevätkaudella, mikäli osallistujia riittää.

Yhteensä 27 tanssinharrastajaa osallistui syksyn tanssikurssille. Ohjelmassa oli muun muassa hidasta valssia, foksia ja salsaa. Opettajana toimi Ossi Nyrhinen ohjausparinaan Laura Hattunen (yläkuva).

Väinö, Aarre ja Adessa lumileikeissä.

PÄIVÄKODILLA ELETÄÄN VILKKAITA AIKOJA

Tervarannantiellä päiväkodilla eletään vilkkaita aikoja.

-Meillä on alle 3-vuotiaita lapsia varhaiskasvatuksessa enemmän kuin vuosikausiin, kertoo päiväkodin johtaja Anna Karvinen. Päiväkodissa on 1-5 -vuotiaita yhteensä 36 ja sen lisäksi puolenkymmentä eskarilaista käy talossa aamu- tai iltapäivähoidossa. Ryhmiä on kaikkiaan kolme.

Alle 3-vuotiaita on 17, joten pienten ryhmiä on kaksi; Pikku-uikut ja Kuikat. Sen myötä päiväkodilla työskentelee myös kasvatushenkilöstöä tavallista enemmän. Talossa työskentelee kahdeksan koko-aikaista ja neljä osa-aikaista kasvattajaa. Näiden lisäksi toiminnoista huolehtimassa on keittiötyöntekijä ja ryhmäavustaja.

Anna Karvinen on iloinen, että päiväkotia on nyt kovassa käytössä. Päiväkodin johtaja on myös tyytyväinen ammattitaitoiseen ja työhönsä sitoutuneeseen henkilöstöön. Vaikka varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on valtakunnallisesti pulaa, niin Enonkoskella avoimna

olleet varhaiskasvatuksen työpaikat on saatu täytettyä pätevilla työntekijöillä.

-Meillä on talossa auttavainen toimintakulttuuri ja sen myötä henkilöstön työhyvinvointi on huippuluokkaa. Tästä kertovat työhyvinvointikyselyjen tulokset, Karvinen sanoo.

Päiväkotia on avoimna joustavasti, tarvittaessa tyyliin 24/7.

-Toimimme perheiden tarpeiden mukaan.

Tyypillisesti lapsia on hoidossa arkena klo 7-20 välisenä aikana, mutta aukiolo pitenee usein molemmista suunnista ja silloin tällöin hoidon tarvetta on myös viikonloppuna.

Keskellä kylää sijaitseva päiväkotia on rakennettu entiseen vuokratiloihin ja ikkunoista avautuvat maisemat kosken ja Ylä-Enonveden suuntaan. Noin 400 neliön laajuiset toimitilat ovat viihtyisät ja käytännölliset. Tarvittaessa on mahdollisuus toimia hyvinkin pienissä ryhmissä.

-Meillä kaikki tilanteet ovat kasvatustilanteita, Anna Karvinen kertoo.

Legoilla rakentelu on Aarre-pojan lempipuhua (alakuva). Ylemmässä kuvassa saksilla leikkaamista harjoittelevat Eelis ja Julius.

Päiväkodin johtaja Anna Karvinen sanoo, että päiväkotitoi palvelee joustavasti perheiden tarpeiden mukaan.

NUORTEN KANSAINVÄLISET VAIHDOT KÄYNTIIN ENONKOSKELLA

Enonkosken kunnan nuorisotiimi -
elinvoimakoordinaattori Pinja,
koulunkäynninohjaaja-
nuorisotyöntekijä Anni ja
liikunnanohjaaja Vili - on haaveillut
kansainvälisistä nuorisovaihtoista
kunnan nuorille. Haaveet alkoivat
käydä toteen, kun kunta valittiin
Euroopan komission järjestämälle Eye
Opener- kurssille Roomaan. Matkaan
lähti Pinja ja kaksi nuorta - Anton ja
Kristiina.

Koulutuksessa oli ihmisiä 11 eri maasta
ja kielenä puhuttiin englantia.
Kuusipäiväisen koulutuksen aikana
meille opetettiin, kuinka nuorisovaihto
käytännössä toteutetaan ja
tärkeimpänä, miten sellaista ylipäätään
haetaan. Teimme myös paljon
ryhmätehtäviä, jonka tausta-
ajatuksena oli mahdollisesti löytää
partnerimaita joiden kanssa vaihtoja
voi jatkossa toteuttaa. Koulutus oli
hyvä, ja mikä parasta, saimme jo
kytköksiä aikaan ja nyt olemme jo
suunnittelemassa ensimmäistä
nuorisovaihtoaamme.

Jääkäähän siis kuulolle,
enonkoskelaiset nuoret ja vanhemmat.
Ensimmäiset päätökset vaihtoihin
saadaan Euroopan komissiolta
toukokuussa 2024 ja vaihtohankkeen
toteutusaika on vuodet 2024-2025.

Jos Sinulla on kysyttävää nuorten
kasainvälisiin hankkeisiin liittyen, voit
ottaa yhteyttä Pinjaan 044 345 3014 /
pinja.rahikainen@enonkoski.fi.

**“Parasta koulutuksessa oli englannin
puhuminen ja kavereiden saaminen”, sanoo
reissussa mukana ollut 16-vuotias Anton.**

